

**Activiteitenoverzicht
en**

Jaarrekening 2017

**Vereniging voor de Haagse Jeugd
‘Clubhuizen de Mussen’**

te

Den Haag

Den Haag, 26 juni 2018

Inhoudsopgave

A	Activiteitenoverzicht	2
1.	Doelstelling Vereniging	3
2.	Organisatie De Mussen	4
3.	Programmalijnen in de Mussen	7
4.	De allerjongsten: Voorschool	8
5.	Kinderen (4-12 jaar)	10
6.	Jongeren (12-21 jaar) en meiden (11 jaar en ouder)	14
7.	De Mussen en de brede buurt zone	17
8.	Volwassenen/ouders	19
B	Jaarrekening	23
1.	Ontwikkelingen in 2017	24
2.	Balans	25
3.	Rekening van baten en lasten	26
4.	Toelichting op de balans	27
5.	Toelichting op de rekening van baten en lasten	28

A. Aktivitätenverzeichnis

1. Doelstelling Vereniging

De vereniging heeft ten doel het bevorderen van ontwikkeling en ontspanning van de minder bevoorrechte jeugd met name in 's-Gravenhage. Zij tracht dit doel te bereiken door het oprichten en houden van een of meer jeugthuizen en vakantieverblijven en voorts met andere middelen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De meeste activiteiten vinden plaats in ons Clubhuis De Mussen aan de Hoefkade.

In het ons Clubhuis biedt een team van 24 medewerkers, ruim 120 vrijwilligers, circa 30 stagiaires en tientallen vakkrachten een veelzijdig programma aan, dat is ingericht langs drie programmalijnen: Participatie, Kunst en Cultuur en Sport en Gezondheid.

De activiteiten zijn gericht op de allerjongste kinderen in de Haagse Schilderwijk via de Voorschool, op kinderen van 4 tot 12 jaar, op jongeren van 12 tot 21 jaar, op meiden van 11 jaar en ouder, en op volwassenen/ouders.

2. Organisatie De Mussen

MEDEWERKERS

Het team

Het team van De Mussen bestond in 2017 uit 24 medewerkers. De omvang van de formatie was 18,5 FTE, waarvan 4 FTE werd ingezet voor de overhead (directeur, afdelingshoofden, beheer en administratie) en 14,5 FTE in de uitvoering. Daarnaast hebben we eind 2017, 40 medewerkers aangenomen in de Stipbanenregeling van de gemeente Den Haag. Deze regeling geeft werkloze mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt kans om werkervaring op te doen. Voor De Mussen zijn deze extra collega's een welkome aanvulling om alle werkzaamheden bij het beheer, de receptie, de administratie, het jeugdwerk, de buurtsportvereniging, de Voorschool, etc. uit te kunnen voeren. Het multiculturele team van De Mussen blijft een goede afspiegeling van de wijk waarin we werken. Door de diverse samenstelling van het team kan De Mussen een goede bijdrage leveren aan het opgroeien van kinderen en jongeren in de Schilderswijk en een goed contact met de ouders in de wijk onderhouden.

Vrijwilligers

Eind 2017 waren er ruim 120 vrijwilligers actief bij De Mussen. Vrijwilligers waren onder andere als mentor actief bij de Werkplaats, als contactvrouw bij de Schilderswijk Moeders, bij de leesclub voor vrouwen, als docent Nederlandse les, bij de huiswerkbegeleiding, als begeleider bij de jeugdactiviteiten, bij de Speel-o-theek, het beheer en het buffet. Het merendeel van de vrijwilligers komt uit de wijk, maar ook een aanzienlijk deel van buiten de wijk. Zonder de inzet van al deze vrijwilligers zou De Mussen veel minder programma's en activiteiten aan kunnen bieden. Om vrijwilligers te bedanken voor hun inzet is ook in 2017 een Iftar en een Kerstdiner voor hen georganiseerd.

Stagiaires

Circa dertig stagiaires van verschillende Mbo- en Hbo-opleidingen liepen het afgelopen jaar stage bij De Mussen. Daarnaast had De Mussen ook dit jaar weer maatschappelijke stageplaatsen voor middelbare scholieren. Een aantal stagiaires heeft ook een onderzoeksstage gedaan. Veel stagiaires zetten zich na hun stageperiode nog in als vrijwilliger bij De Mussen.

Vakkrachten

Bij De Mussen verzorgen tientallen vakkrachten verschillende cursussen zoals: dansen, schaken, schilderen en tekenen, rappen, koken, techniek, media wijsheid, blind typen, journalistiek, sport en beweeglessen, etc.

SAMENWERKING

De Schilderswijk is een dynamische wijk, waar bewoners kampen met problematiek op verschillende gebieden. De Mussen werkt met tal van organisaties in en buiten de wijk samen om de kansen van buurtbewoners te vergroten.

In de Brede Buurt Zone wordt intensief samen gewerkt met de omliggende basisscholen. Met zelforganisaties in de wijk, zoals de Stichting Moeder en Dochter en Stichting Multi Culturele Vrouwen Schilderswijk, wordt er inhoudelijk samengewerkt en zij kunnen gebruik maken van de faciliteiten van De Mussen. Met collega welzijnsinstellingen Stichting Jeugdhaven, buurthuis Mandelaplein en Stichting Zebra Welzijn wordt het aanbod afgestemd. In de programmalijn Bewegen en Gezondheid wordt samengewerkt met gezondheidscentra de Rubenshoek en de Koning en Leefstijlcentrum WOW. In het kader van de Sportimpuls voor kinderen zijn we intensief gaan samenwerken met judovereniging Guan Lin en basketbalvereniging ST4R. In samenwerking met de Kustzeilvereniging Scheveningen is er in de zomer weer een veelzijdig

programma ontwikkeld voor jong en oud. Met theater de Vaillant werd samengewerkt in de Rap en Roer avonden en bij het Proeflokaal. De Mussen werkt daarnaast nauw samen met het sociale wijkteam, de wijkverpleegkundigen van Plicare, het CJG, Veilig Thuis, Woningbouwvereniging Staedion, stichting Taal aan Zee en de wijkagenten van bureau Hoefkade.

Het afgelopen jaar is De Mussen ook Europese samenwerkingen aangegaan. In het Interreg 2 zeeën programma werken we met Franse, Belgische en Engelse partners samen in het PACE- en SBS programma. In het kader van deze programma's zijn de Franse partners van de Associations de Centre Sociaux de Wattrelos op werkbezoek geweest. Het was voor beide teams heel leerzaam om ervaringen uit te wisselen en de overeenkomsten en de verschillen te ontdekken. Daarnaast waren de Franse partners blij verrast over alle activiteiten die er bij De Mussen plaats vinden.

HET GEBOUW

Als huis van de buurt vinden we het belangrijk dat we buurtbewoners kunnen ontvangen in een gezellig buurtcentrum. Gastvrouwen ontvangen de bezoekers en geven hen informatie over het activiteitsaanbod. In de grote zaal kunnen wijkbewoners elkaar ontmoeten, een kopje koffie drinken of de krant lezen. Het gebouw van De Mussen heeft veel faciliteiten: een sportzaal, fitnessruimte, danszaal, een theaterzaal met bioscoopfaciliteiten, tal van cursusruimten en een computerlokaal. De Mussen biedt organisaties uit de wijk om niet ruimte aan om te vergaderen en bijeenkomsten te houden. Vorig jaar is een deel van het gebouw, met een bijdrage van verschillende fondsen, verbouwd tot een participatiecentrum. Hierdoor is er ruimte gecreëerd voor heeft het project de Werkplaats en is er extra cursusruimte beschikbaar.

WAARDERING EN ERKENNING

Ook het afgelopen jaar werden projecten van De Mussen genomineerd voor een prijs of was er op andere wijze lof voor onze werkzaamheden. De Schilderswijk Moeders ontvingen voor hun werkzaamheden een vredesduif van de landelijke organisatie PAX voor vrede. Deze prijs werd hun gegund voor hun werkzaamheden als bruggenbouwers in de Schilderswijk. Het landelijk kenniscentrum voor integratie & samenleving (KIS) van Movisie en het Verwey Jonker instituut hebben daarnaast het project uitgeroepen tot landelijk voorbeeldproject van contactpersonen in de wijk. De kinderkunstschool werd genomineerd voor de landelijke museumeducatie prijs.

Uit het jury rapport van de museumeducatieprijs:

"Een kapot leuke les" noemde een van de leerlingen van de Prinses Ireneschool een les bij De Kinderkunstschool. De jury kan zich dat heel goed voorstellen. De Kinderkunstschool is een samenwerkingsproject van het Mauritshuis en buurtcentrum De Mussen. Het project wil kinderen kennis laten maken met en enthousiasmeren voor beeldende kunst in het algemeen en de Hollandse schilderkunst in het bijzonder. Die les is bijzonder omdat zowel sprake is van receptieve, actieve als reflectieve activiteiten. Niet alleen wordt kennis overgedragen, er wordt echt onderzoek gedaan en in het verlengde daarvan gaan de kinderen schilderen. Er is ook tijd gereserveerd om met de kinderen na te praten.

Met name de fase van het onderzoek doen, bijvoorbeeld het mengen van primaire kleuren, met als intro een schilderij van Mondriaan, wordt door kinderen enthousiast ter hand genomen. Vervolgens vormt de lucht op een schilderij van Van Ruisdael de uitdaging om zelf 'Hollandse' luchten te schilderen. Een kapot leuke les, dus. En dan moet het museumbezoek nog komen. Buiten de gedegen opzet van de onderwerpen in de Kunstschool en de gedegen opzet van de lessen roemt de jury in dit project de samenwerking van de partijen: naast de school en het Mauritshuis speelt buurthuis De Mussen een cruciale rol voor kinderen die buiten dit project en buiten de school verder willen schilderen. Daarnaast slagen de drie partijen er in de les in het museum tot een feest te maken. Ouders, broertjes en zusjes, iedereen kan mee om naar de

schilderijen te kijken en om over de lessen aan elkaar te vertellen. Enthousiaste betrokkenheid is het gevolg. Het plan is een prima voorbeeld van een goede afstemming tussen school, buurthuis en museum en zo overdraagbaar naar andere musea, gemeenten en scholen."

3. Programmalijnen in De Mussen

De Mussen biedt haar activiteiten aan in de programmalijnen Participatie, Kunst & Cultuureducatie, Bewegen & Gezondheid en Natuur & Techniek.

PARTICIPATIE

Het programma Participatie is gericht op actief en zelfredzaam kunnen deelnemen aan de samenleving. Bij alle activiteiten van kinderen en jongeren in De Mussen is er aandacht voor de ontwikkeling van sociale en communicatieve vaardigheden: leren spelen en delen met elkaar, leren omgaan met boosheid en ruzie, je eigen grens en die van een ander respecteren. Voor de toekomst van de kinderen is het bovendien van belang om voldoende zelfvertrouwen en een goed zelfbeeld te ontwikkelen. In de pedagogische aanpak van de jeugdwerkers wordt hier veel aandacht aan besteed. De Mussen daagt kinderen, jongeren en volwassenen uit om te participeren in het programma: bezoekers hebben een stem in het aanbod. De Mussen biedt buurtgroepen en zelforganisaties ruimtefaciliteiten en indien gewenst ondersteuning.

BEWEGEN & GEZONDHEID

Om je te kunnen ontwikkelen tot een zelfstandig en gelukkig mens is een goede gezondheid van cruciaal belang. Met de programmalijn Bewegen & Gezondheid wil De Mussen een bijdrage leveren aan de verbetering van gezondheid en welzijn van wijkbewoners. Bovendien ontwikkelen kinderen en jongeren tijdens sportactiviteiten ook belangrijke sociale vaardigheden. Zij leren onderdeel te zijn van een team, om te gaan met regels en met winnen en verliezen als ook hun eigen grenzen en die van anderen te respecteren. Naast het sportaanbod wordt in deze programmalijn ook voorlichting gegeven over een gezonde levensstijl.

KUNST & CULTUUREDUCATIE

Door middel van een aanbod op het gebied van kunst en cultuur streeft De Mussen ernaar om kinderen en jongeren te leren om zich te uiten in de verschillende kunstdisciplines. Hierdoor worden creatieve denkprocessen bevorderd. Kunst- en cultuureducatie kan kinderen en jongeren ondersteunen bij het ontwikkelen van een eigen identiteit. Door middel van kunst en cultuur kunnen zij leren zichzelf goed uit te drukken en leren open te staan voor anderen. In deze programmalijn komen ook algemene vaardigheden aan bod zoals de ontwikkeling van de (fijne) motoriek, (zelf)reflectie en het belang van oefening, doorzettingsvermogen en discipline. Kinderen en jongeren leren wat ervoor nodig is om samen iets moois te maken en hoeveel plezier is te beleven aan het maken van kunst.

NATUUR & TECHNIEK

Dit programma richt zich op 'het onderzoekend en ontwerpend leren'. Hierbij werken kinderen als 'onderzoeker' en 'ontwerper' en ontwikkelen ze met elkaar hun begrip van concepten uit natuur en techniek. Onderzoeken en ontwerpen zijn daarbij geen doel op zich, maar een manier van werken die vanuit de verwondering en nieuwsgierigheid kinderen (samen) laat waarnemen, nadenken, handelen en reflecteren. De cognitieve ontwikkeling wordt in dit programma bevorderd en er is tevens veel ruimte voor creativiteit.

4. De allerjongsten: Voorschool

Bereik:

De Voorschool heeft in 2017 circa 100 kinderen bereikt.

VOORKOMEN VAN ACHTERSTAND

Op de peuterleeftijd wordt de basis gelegd voor de cognitieve, de emotionele en de taalontwikkeling, die van grote invloed zijn op de verdere levensloop van kinderen. Onderzoek heeft uitgewezen dat als kleuters met achterstand naar de lagere school gaan, deze achterstand niet meer kan worden ingehaald. Met de Voorschool, Samenspel en verschillende cursussen opvoedingsondersteuning streeft De Mussen ernaar om een positieve bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van jonge kinderen.

AANDACHT VOOR ONTWIKKELING

Peuters maken met kleine stapjes grote sprongen in hun ontwikkeling. Op de Voorschool hebben de leidsters professionele aandacht voor de ontwikkeling van de peuter. Er wordt gewerkt vanuit een grote betrokkenheid, met gerichte focus op ieder kind. We bieden een educatief programma dat aansluit bij de belevingswereld van peuters en dat hen uitdaagt om nieuwe inzichten op te doen. Hierdoor groeien zowel de zelfredzaamheid, het zelfvertrouwen en de cognitieve vaardigheden van het kind.

Op Voorschool De Mussen werken we vanuit de visie dat kinderen zich het beste ontwikkelen, wanneer ze op hun gemak zijn en op kunnen gaan in hun spel. We werken gericht aan de ontwikkeling van iedere peuter, met de methodiek Speelplezier als richtlijn.

BEWEEGDIPLOMA

Veel kinderen in de Schilderswijk hebben een ontwikkelingsachterstand met betrekking tot de grote motoriek en/of kampen met overgewicht. Om die reden zijn we in schooljaar 2016 begonnen met het aanbieden van peutergym op de Voorschool. De gymlessen worden opgezet vanuit de criteria van het KNGU voor het Nijntje Beweegdiploma. De peuters krijgen allemaal één dagdeel per week les. Het is iedere keer weer een feestje, waarin uitbundige bewegingsvrijheid in het vrije spel en intense concentratie tijdens de toesteloefeningen worden afgewisseld.

IN SAMENWERKING MET DE BASISCHOOL

Voorschool De Mussen werkt nauw samen met basisschool de Triangel. Door deze samenwerking wordt eventuele ontwikkelingsvertraging tijdig onderkend. Zo vinden er regelmatig kindgesprekken met de intern begeleider en schoolmaatschappelijk werk plaats. Indien nodig wordt er aanvullende pedagogische begeleiding georganiseerd.

In het kader van een kwaliteitsslag in de Voorschool heeft De Mussen, samen met basisschool de Triangel, een integraal plan opgesteld voor de periode 2015 – 2019.

Onder het motto 'Verstandig zelfstandig' is de gezamenlijke inzet het verhogen van de leerbaarheid en de ontwikkelingsprogressie van de kinderen.

HARMONISATIE

Door landelijke wetgeving zal de Voorschool in 2018 gaan vallen onder de kinderopvang wetgeving. De Mussen heeft, hierop vooruitlopend, een aparte stichting 'Kinderopvang De Mussen' opgericht, waar de Voorschool én de Buitenschoolse opvang onder vallen. Voor ouders betekent deze wijziging een andere financieringsregeling voor de Voorschool. Ouders zullen voortaan de Voorschool zelf moeten bekostigen en kunnen, afhankelijk van hun inkomen, toeslagen aanvragen als aanvulling op deze kosten. De nieuwe regeling is ingewikkeld voor ouders. Wij verwachten dat het aanvragen van toeslagen ook drempelverhogend zal werken voor

ouders in de Schilderswijk, dit terwijl juist kinderen in deze wijk gebaat zijn bij de Voorschoolse educatie. De gemeente Den Haag heeft bovenstaand probleem onderkend en ons de mogelijkheid gegeven om , in de voorbereiding op de nieuwe wetgeving, een aantal collega's en Schilderswijk Moeders te trainen om de nieuwe financieringsstructuur te kunnen verduidelijken aan de ouders van de Voorschool. Ook is er een vrijwilliger beschikbaar voor vragen omtrent de belastingdienst. We hopen dat we op deze manier de te verwachten terugloop van peuters tot een minimum te kunnen beperken. Uit de gesprekken met de ouders bleek de waardering voor de Voorschool. De meeste ouders gaven aan dat zij het belangrijk vinden dat hun kind naar de Voorschoolse peuteropvang gaat.

5. Kinderen (4-12 jaar)

Bereik:

In 2017 hebben meer dan 600 kinderen deelgenomen aan de verschillende kinderactiviteiten.

Binnen het jeugdwerk van De Mussen staan burgerschapsvorming, het ontwikkelen van sociale vaardigheden en talentontwikkeling centraal. De jeugdwerkers van De Mussen leveren een bijdrage aan de ontwikkeling van de kinderen door middel van het aanbieden van activiteiten op het gebied van ontspanning, ontmoeting, vorming, educatie, kunst, cultuur en sport. Daarnaast geven zij opvoedingsondersteuning aan de ouders. De jeugdwerkers worden hierbij ondersteund door vrijwilligers en stagiaires. De jeugdwerkers slaan bruggen tussen het opgroeien van kinderen thuis, op school en in het publieke domein.

RUIMTE VOOR ONTWIKKELING

Kinderen in de Schilderswijk hebben van huis uit vaak weinig mogelijkheden om te spelen, hun vrije tijd zinnig te besteden en hun talenten te ontdekken en ontwikkelen. De Mussen wil een veilige en vertrouwde plek zijn waar kinderen na school met elkaar kunnen spelen en hun talenten en sociale vaardigheden kunnen ontwikkelen. Elke dag na school en in alle schoolvakanties heeft De Mussen voor kinderen in de wijk een veelzijdig activiteitenprogramma.

PARTICIPATIE / MEEDOEN

Naschoolse- en vakantieactiviteiten

Iedere middag na school zijn er diverse activiteiten voor kinderen van 4 t/m 12 jaar. De kinderen hebben de gelegenheid om vrij te spelen, te lezen, voorgelezen te worden, te knutselen, zich te verkleden, spelletjes te doen, etc. Naast de dagelijkse vrije inloop kunnen kinderen hun talenten te ontdekken en ontwikkelen bij diverse cursussen binnen De Talententent! zoals: dansen, rappen, schilderen & tekenen en schaken. Kinderen kunnen ook begeleiding krijgen bij hun huiswerk. In de schoolvakanties zijn er iedere dag activiteiten en worden er verschillende uitstapjes georganiseerd, zoals bijvoorbeeld een bezoek aan het Zuiderpark, het zwembad, een museum, het strand of een pretpark. Een aantal hoogtepunten tijdens de vakantieweken het afgelopen jaar waren de Jeugd Vakantie Activiteiten (JVA) in Duinrell en uitstapjes naar het Museon, de Uithof, het Science Center en de Kustzeilvereniging in Scheveningen.

Meidenclub

Iedere woensdag is er meidenclub voor 9 tot 11 jarigen. Tijdens de meidenclub kunnen meisjes elkaar ontmoeten, gezamenlijk activiteiten ondernemen, informatie krijgen en met elkaar praten over onderwerpen die voor hen van belang zijn. In De Mussen bieden we de meiden een veilige plek om zich te uiten. Naast het zinvol besteden van vrije tijd is het aanbod, op speelse wijze, gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de meiden. Door middel van rollenspellen en verschillende thema's wordt gewerkt aan het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid van de meiden.

Speelothek

Ruim 180 gezinnen zijn lid van de Speel-o-theek in De Mussen. De speel-o-theek heeft een uitgebreid assortiment educatief speelgoed voor kinderen in de leeftijd van 0 t/m 12 jaar. Twee keer per week is er een speelmiddag waar kinderen en hun ouders kunnen komen spelen. Ouders kunnen voorlichting krijgen over het aanwezige materiaal en het belang van spelen en goed speelgoed voor de ontwikkeling van hun kinderen.

De Mussen in de wereld

Voor kinderen die geïnteresseerd zijn in het nieuws is er iedere week de kindernieuwsclub. In de kindernieuwsclub wordt met de kinderen, op een manier die passend is bij hun leeftijd, het nieuws doorgenomen met items van Kidsweek of het jeugdjournaal. Met de jongere kinderen worden de artikelen gelezen/het item bekeken en de gebeurtenis besproken. Met de oudere kinderen wordt er ook gedebatteerd over hetgeen zij gelezen/bekeken hebben.

Mondiaal waren er het afgelopen jaar helaas ook weer veel nare gebeurtenissen, die via de verschillende media ook bij de kinderen in de Schilderswijk terecht zijn gekomen. Sommige zaken hebben een enorme impact op kinderen. In het kinder- en jongerenwerk bespreken we met de kinderen en jongeren de gebeurtenissen in de wereld en proberen we deze zo veel mogelijk uit te leggen zodat het voor hen begrijpelijk wordt en de angst gerelativeerd wordt. Moeilijke thema's worden daarbij ook niet geschuwd: wat is vrijheid van meningsuiting? Hoe ga je om met discriminatie? Maar ook: wat is respectvol met elkaar omgaan?

De Kinderraad

De Kinderraad van De Mussen bestaat uit 5 kinderen tussen de 7 en 12 jaar. Om deel te nemen aan de kinderraad hebben de kinderen auditie gedaan; voor een jury hebben de kinderen verteld waarom zij deel willen nemen aan de kinderraad. In de kinderraad kunnen de kinderen meedenken, meepraten en meebeslissen over alles wat hen aangaat bij De Mussen. De kinderen hebben bijvoorbeeld meegedacht over het pestbeleid, het activiteitenaanbod en het programma van de Nationale Buitenspeeldag.

Crownies

Bij Crownies zetten kinderen zich in voor anderen in de wijk. Hierbij kunnen zij Crownies verdienen waarmee ze gezamenlijk sparen voor een leuk uitstapje. Bij De Mussen zijn Crownie girls actief. De meisjes halen bijvoorbeeld glas op, assisteren de juffen en meesters en maken de moestuin schoon. De kinderen organiseren ook activiteiten voor de oudere bewoners van de Schildershoek, bijvoorbeeld een spelletjesmiddag en een theatervoorstelling. De meisjes hebben een verwendag voor de dames van het tehuis geregeld: er zijn nagels gelakt, appelflappen gebakken en kerststukjes en kerstkaarten gemaakt. De bewoners van de Schildershoek waren heel blij met de aandacht van deze jonge bezoekers.

Ouderparticipatie

Steeds meer ouders helpen bij de kinderactiviteiten na school en in de vakanties. Regelmatig verzorgen de moeders lunches en diners bij bijzondere gelegenheden. Voor sommige ouders was de eigen bijdrage, die bij sommige activiteiten wordt gevraagd, een probleem. Ouders die niet kunnen betalen, kunnen een bijdrage leveren door middel van vrijwillige inzet. Sinds afgelopen jaar is er in De Mussen een ouderraad actief. De ouders kunnen in de ouderraad meepraten en meedenken over het programma-aanbod, ouderbetrokkenheid, regels en afspraken in het kinderwerk, etc. Tweemaal per jaar is er een informatiebijeenkomst voor de ouders van kinderen die De Mussen bezoeken. Naast informatie over de activiteiten die worden aangeboden, worden de ouders op de hoogte gebracht van de nieuwe ontwikkelingen in de wijk en de maatschappij. Er is ook gelegenheid om in gesprek te gaan met medewerkers en andere ouders uit de wijk. Groot succes het afgelopen jaar was de week van opvoeding: de hele week waren er verschillende bijeenkomsten over het thema opvoeding. Meer dan 200 ouders bezochten de verschillende workshops en spraken met elkaar en met deskundigen over bijvoorbeeld het gebruik van sociale media en het belang van goede seksuele opvoeding.

Kampen

Het afgelopen jaar zijn er 2 kampen georganiseerd in Otterlo: het Ouder & kind kamp en het Vader & zoonkamp. Meer dan 100 ouders en kinderen genoten tijdens deze kampen van de mooie natuur en de rust & stilte van de Veluwe. Het programma bood voor ieder wat wils: gezelschapsspelletje, knutselen, muziek maken, boswandelingen, voetballen, zwemmen, kampvuur maken en klimmen en klauteren in het klimbos. Voor de kinderen en ouders waren het onvergetelijke dagen met nieuwe ervaringen. Sommige kinderen en ouders waren voor het eerste buiten de omgeving van Den Haag. Dat maakte op kamp gaan voor hen heel erg uniek en speciaal.

Oud en Nieuw viering

Met oudjaar was het weer als vanouds een groot feest in De Mussen. Meer dan 400 bezoekers, moeders, vaders, jongeren en kinderen, kwamen samen in De Mussen om afscheid te nemen van het oude jaar en het nieuwe jaar in te luiden.

KUNST & CULTUUREDUCATIE

De Talententent!

In de Talententent! van De Mussen kunnen kinderen hun talenten ontdekken en ontwikkelen. Dit wordt veelal mogelijk gemaakt door bijdragen van fondsen, serviceclubs, bedrijven en sponsors. Het afgelopen jaar namen de kinderen in het kader van de Talententent! deel aan diverse cursussen, te weten: dans, rap, schilderen & tekenen, schaken en de kinderkooktuin.

Kinderkunstschool

Ook dit jaar konden kinderen meedoen aan de Kinderkunstschool. De Kinderkunstschool is een project van het Mauritshuis en De Mussen en heeft voor de derde keer plaatsgevonden. Op de kinderkunstschool leren kinderen over de geschiedenis van en kunst & cultuur in de Gouden Eeuw. Kinderen leren de theorie over kleuren en licht en donker te gebruiken in de praktijk door te tekenen en te schilderen. Het project is een daverend succes: de kinderen hebben prachtig werk gemaakt dat ze hebben tentoongesteld. Ook hebben zij, met hun familieleden, twee keer het Mauritshuis bezocht. Bij het laatste bezoek hebben de kinderen, die hebben deelgenomen aan de Kinderkunstschool, een rondleiding gegeven aan hun ouders, broertjes, zusjes, opa's en oma's en hebben zij verteld wat zij allemaal hebben geleerd. In het kader van de landelijke museum kunsteducatieprijs ontving het project een aanmoedigingsprijs. Dankzij een donatie van een sponsor wordt de kinderkunstschool mogelijk gemaakt.

Cinema de Mussen

Maandelijks kunnen gezinnen uit de wijk op zondag een familiefilm komen kijken in Cinema De Mussen. Er worden dan leuke en leerzame films gedraaid. De Cinema trekt veel bezoekers en het is voor veel gezinnen een gezellig middagje uit.

BEWEGEN & GEZONDHEID

Sportactiviteiten voor kinderen

De sportactiviteiten werden ook in het afgelopen jaar weer druk bezocht door de kinderen uit de buurt. Naast het aanbod van verschillende sporten, waaronder o.a. voetbal, hockey, turnen en handbal hebben de kinderen van De Mussen met verschillende teams deelgenomen aan diverse toernooien. Wekelijks was er een sport- en spelmiddag voor kleuters en werd er meerdere malen per week sport voor kinderen van 7 t/m 12 aangeboden. Ook de meiden hadden hun eigen

wekelijkse sportuur. Een van de hoogtepunten van het jaar was weer een bezoek aan de Kustzeilvereniging Scheveningen.

De kinderen zijn daar in de mei- en zomervakantie op bezoek geweest en hadden enorm veel plezier met spelletjes in de duinen, op het strand en in het water.

Sportimpuls voor kinderen

In het kader van het ZONMW programma 'Sportimpuls voor kinderen' heeft De Mussen het afgelopen jaar het Nijntje beweegdiploma, City Streetball en Judo kunnen aanbieden.

Het Nijntje Beweegdiploma is een programma van de Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (KNGU) voor peuters en kleuters. Het idee achter het programma is dat als kinderen vanaf 2 jaar veel en gevarieerd bewegen, zij dit later in hun leven zullen blijven doen en zij meer kans hebben om gezond en evenwichtig op te groeien. Vroegtijdig goed leren bewegen is ook van invloed op het opnemen, begrijpen en verwerken van cognitieve kennis. Enkele jeugdwerkers van De Mussen hebben een training gevolgd om deze lessen te kunnen geven. Wekelijks zijn er Nijntje Beweegdiploma lessen voor peuters en kleuters.

De samenwerking met Judoverenging Guan Lin is erg succesvol. Met de komst van Guan Lin naar De Mussen zijn veel kinderen, maar ook ouders in de wijk gaan judoën. Een aantal vaders uit de wijk wordt opgeleid tot judoleraar.

Sportotheek

Bij de sport-o-theek kunnen kinderen ballen, skelters, fietsen, skeelers en ander buitenspeelgoed lenen om op het Mr. De Bruinplein te spelen. Ook het afgelopen jaar werd de Sport-o-theek druk bezocht. Iedere dag, dat het weer het toe laat om buiten te spelen, hangt de vlag uit als teken dat de sportotheek open is. Dat wordt mogelijk gemaakt door de inzet van vrijwilligers uit de wijk. Tijdens de Nationale Buitenspeeldag was er weer een groot buiten speelfeest rondom de Sport-o-theek. Tijdens warme dagen kwam de brandweer langs op het Mr. De Bruinplein, wat heel veel waterpret geeft!

Kanjers!

Ook in 2017 konden kinderen met overgewicht meedoen aan het project Kanjers! Door deelname aan dit project worden ouders en kinderen zich bewust van de gevolgen van overgewicht bij kinderen. Verandering in leefstijl, gezonder gaan eten, meer bewegen en ontwikkelen van plezier in bewegen zijn de belangrijkste aandachtspunten bij de uitvoering van het programma.

NATUUR & TECHNIEK

Activiteiten in het kinderwerk

Bij de kinderactiviteiten wordt er ook aandacht gegeven aan natuur en techniek. Zo werden thema's rondom natuur en techniek verwerkt in creatieve activiteiten, bijvoorbeeld bouwpakketten in elkaar zetten, technisch bouwen, hout snijden en hout bewerken met brandpennen. Daarnaast zijn de kinderen naar het bos en het strand gegaan en hebben ze de kinderboerderij en Avifauna bezocht. Bij de kinderkooktuin is er ook extra aandacht geweest over hoe groenten en fruit groeien. Het bezoek aan het Science Center in Delft was voor de kinderen ook heel leerzaam. Spelenderwijs leren kinderen zo meer over zaken rondom natuur en techniek.

6. Jongeren (12-21 jaar) en meiden (11 jaar en ouder)

Bereik:

In 2017 hebben meer dan 210 jongens en 50 meiden deelgenomen aan de verschillende activiteiten in het jongeren- en meidenwerk.

Jongerenwerkers begeleiden jongeren naar volwassenheid en actief burgerschap. De leefwereld van jongeren staat hierbij centraal. Een aantal jongerenwerkers die werkzaam zijn in De Mussen zijn zelf in de wijk opgegroeid en staan dicht bij de leefwereld van de jongeren die De Mussen bezoeken. Zij leggen contact met jongeren op straat, op pleintjes, op school, op social media en op andere plekken waar jongeren samenkomen. Zij maken van daaruit verbinding met hen, met hun ouders, oudere broers en buurtbewoners. Naast het bieden van een positieve vrijetijdsbesteding, stimuleren en ondersteunen de jongerenwerkers de persoonlijke en sociale ontwikkeling van jongeren. Zij stimuleren jongeren om hun talenten te ontdekken en ontwikkelen, zijn een rolmodel en helpen bij het opbouwen van een sociaal netwerk. Ook kunnen jongeren terecht met vragen omtrent school, werk en andere belangrijke zaken in hun leven. Zo worden tieners door de jongerenwerkers begeleid in de overgang naar het voorgezet onderwijs en hebben jongerenwerkers het afgelopen jaar verschillende jongeren begeleid naar een (bij)baan.

Sinds een aantal jaren biedt De Mussen ook een specifiek programma voor meisjes aan. Meisjes in de Schilderwijk leven vaak in twee verschillende werelden: thuis en buitenshuis. Omdat de verwachtingen en eisen ten aanzien van meisjes in deze twee werelden anders en soms conflicterend zijn, kan het voor hen soms moeilijk zijn om daar hun weg in te vinden. Middels een prettige en stimulerende omgeving en een methodische aanpak biedt De Mussen de meiden de gelegenheid om erachter te komen wat zij zelf willen bereiken in hun leven.

PARTICIPATIE / MEEDOEN

Inloopactiviteiten voor jongeren

De jongerensoos is een plek waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten en verschillende activiteiten kunnen ondernemen, zoals dammen, tafelvoetbal, tafeltennis, films kijken, gamen, etc. De inloop is voor de jongerenwerkers een manier om jongeren te bereiken en te activeren.

Vakantieactiviteiten

Ook het afgelopen jaar zijn er in alle vakanties activiteiten voor jongeren georganiseerd. Deze activiteiten vonden plaats in De Mussen (bijvoorbeeld toernooien, quiz- en filmavonden) of daarbuiten (naar het strand, zwemmen, voetbalwedstrijd, schaatsen, paintballen).

Kamp

De jongeren zijn dit jaar weer op kamp gegaan, naar Heino. De jongeren hebben genoten van de mooie plek en het veelzijdige programma met onder andere een Challenge Run, een dropping en een dagje naar Slagharen. In de meivakantie zijn 25 meisjes op kamp gegaan naar Otterlo. Voor veel meisjes is het heel bijzonder om zonder hun ouders met elkaar op kamp te gaan. Ze hebben genoten van de natuur in Otterlo en het programma. Veel spelletjes, zwemmen, naar het klimbos en als afsluiter naar Walibi. Wat een pret!

Ramadan activiteiten

Tijdens de Ramadan was De Mussen een aantal avonden per week open na zonsondergang.

Ook volwassen wijkbewoners bezoeken deze avonden, die vaak extra gezellig zijn door de samenhangende sfeer die bij de Ramadan hoort.

Oud en Nieuw

Met oudjaar was het weer als vanouds een groot feest in De Mussen. Meer dan 400 bezoekers van alle leeftijden kwamen samen in De Mussen om afscheid te nemen van het oude jaar en het nieuwe jaar in te luiden. Van de 400 bezoekers waren er meer dan 150 jongeren.

Buurt Preventie Team

Het afgelopen jaar waren er een tweetal Jongeren Buurt Preventie Teams (BPT) actief vanuit De Mussen. Meer dan 35 jongeren maken wekelijks bij elkaar, op twee verschillende avonden, een ronde door de wijk. Tijdens deze ronde maken ze contact met hangjongeren, signaleren kapotte verlichting en grofvuil op straat. Daarnaast hebben de teams meegewerkt aan de beveiliging van het Schilderswijk Festival en het Blended Evenement.

Door deelname aan het BPT, nemen jongeren verantwoordelijkheid voor de openbare ruimte van de wijk waarin zij wonen en leren zij elkaar hierop aan te spreken.

Crownies

Bij Crownies zetten jongeren zich in voor anderen in de wijk. Hierbij kunnen zij crownies verdienen waarmee ze gezamenlijk sparen voor een leuk uitstapje. Zo zijn de jongeren van De Mussen naar het verzorgingscentrum De Schildershoek gegaan, waar zij de ouders die daar woonden gezelschap hielden. Daar hebben zij bijvoorbeeld een bingo georganiseerd voor de bewoners. Hun bezoeken worden erg op prijs gesteld! Ook was er na oud en nieuw een grote opruimactie waar de jongeren zich actief hebben ingezet.

Bureau Jongerenperspectief

Het BJP is bedoeld voor jongeren (en hun ouders) met wie het niet zo goed gaat. Zij kunnen informatie en advies krijgen op het gebied van wonen, financiën, zorg en welzijn. De medewerker van het BJP werkt ook outreachend; hij gaat de straat op om contact te maken met jongeren en komt bij hen thuis om hun problemen te bespreken en naar oplossingen te zoeken.

Meidenclub 11 jaar en ouder

In de meidenclub kunnen meisjes elkaar een paar keer per week ontmoeten, met elkaar praten en activiteiten ondernemen. De meidenclub vindt plaats in de meidenkamer in De Mussen, die de meisjes zelf hebben ingericht. In de meidenclub wordt er gewerkt met thema's die per leeftijdscategorie relevant zijn voor de meiden. Daarnaast worden er ook spelletjes gedaan, films gekeken en met elkaar gesproken over zaken die meisjes bezig houden. En met de meidenwerkster kunnen er persoonlijke zaken besproken worden. Af en toe zijn er uitstapjes en gaan de meiden naar een theatervoorstelling of de bioscoop.

KUNST & CULTUUREDUCATIE

TalentenTent!

In het kader van het talentontwikkelingsprogramma de TalentenTent! zijn er diverse cursussen gegeven aan jongeren, waaronder rappen en dansen.

Studio M.U.S. (Music Unlimited Schilderswijk) en I love Hip Hop

In studio M.U.S. kunnen jongeren eigen nummers opnemen. Veel jongeren hebben het afgelopen jaar gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Zo fungeert de studio als een broedplaats voor jong talent van rappers en producers. Het afgelopen jaar heeft De Mussen meegedaan aan

de I love hip hop avonden in theater de Vaillant. Gehouden. Tijdens deze avonden kan het talent uit de wijk op het gebied van hip hop, rap en breakdance zichzelf presenteren.

BEWEGEN & GEZONDHEID

Diverse sportactiviteiten

In 2017 konden de jongeren in De Mussen meerdere keren per week sporten. Voor de meiden was er wekelijks een speciaal sportuur. De Mussen heeft ook in 2017 deelgenomen aan diverse toernooien. Door subsidie vanuit de Sportimpuls konden er extra activiteiten worden aangeboden zoals judo en basketbal. Hoogtepunt van de zomervakantie was weer een bezoek aan de Kustzeilvereniging Scheveningen. Fijn om naar het strand te gaan, te leren over zee, de duinen én de zee op te gaan in een echte speedboot!

Kookworkshops

De tweewekelijkse kookworkshops is onder jongeren ook heel populair. De moeders van de jongens leren tijdens deze workshops de jongens om een gezonde maaltijd te bereiden met verschillende receptuur. Daarna wordt er gezellig samen gegeten.

7. De Mussen en de brede buurtzone

De Mussen maakt onderdeel uit van de Brede Buurt Zone in de Schilderswijk-Oost. In de Brede Buurt Zone wordt een impuls gegeven aan de ontwikkelingskansen van kinderen. In de Brede Buurt Zone kunnen leerlingen hun talenten te ontdekken, ontwikkelen en achterstanden wegwerken. Hiermee krijgen zij kansen om verder te komen.

Het afgelopen jaar heeft De Mussen intensief samengewerkt met zes omliggende basisscholen. Zo werden activiteiten met elkaar afgestemd en werden kinderen en ouders vanuit de scholen doorverwezen naar activiteiten van De Mussen. Als kinderen, om welke reden dan ook in de knel dreigen te raken (problemen in de gezinnen, pestgedrag, etc.) worden de zorgen hierom gedeeld met de scholen en wordt er met hen gezocht naar een oplossing. Daarnaast biedt De Mussen de scholen extra lessen aan in het kader van het leerkansenprofiel (LKP) en de Zomerschool en organiseert De Mussen op margedagen van de scholen een activiteitendag. Onderzoek heeft aangetoond dat kinderen, met deze geïntegreerde aanpak, het beste uit zich zelf kunnen halen.

LEERKANSENPROFIEL (LKP)

Met de invoering van het Leer Kansen Profiel (LKP) wordt de schooltijd met 6 uur per week verlengd. Deze verlengde leertijd wordt gebruikt voor het aanbieden van extra lessen taal, algemene ontwikkeling en talentontwikkeling. De Mussen verzorgt LKP lessen voor diverse omringende basisscholen op het gebied van voeding & koken, natuur & techniek, media & communicatie, wetenschap & technologie en culturele vorming. Het afgelopen jaar zijn de volgende lesprogramma's door De Mussen verzorgd: kleutergym, schrijfdans, techniek en kunst, muziek, mediawijsheid, blind leren typen, dansen, programmeren, journalistiek, en verzorging. Deze inspirerende lessen worden deels in De Mussen en deels op de scholen gegeven en zijn een meerwaarde voor het schoolcurriculum.

Zomerschool

De Zomerschool werd, gedurende twee zomervakantieweken, bezocht door 73 leerlingen van de omliggende scholen. In de ochtend kregen de kinderen extra lessen in taal en 's middags konden zij creatieve en sportieve vakken volgen. De Zomerschool stond in het teken van de 21-eeuwse vaardigheden. Te denken valt aan samenwerken, kritisch denken, creatief denken en communiceren. Spelenderwijs onderzoekend en ontwerpend leren waren de pijlers binnen het programma.

Margedagen

Op margedagen van zes omliggende basisscholen biedt De Mussen een programma aan, zodat de kinderen een leuke en leerzame dag op De Mussen kunnen beleven.

Huiswerkbegeleiding

In overleg met de scholen organiseert De Mussen twee keer per week na school huiswerkbegeleiding voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Enthousiaste vrijwilligers begeleiden kinderen bij hun huiswerk en het maken van werkstukken.

Minibieb

De Minibieb in De Mussen bestaat uit meerdere boekenkasten verspreid door het gebouw waar kinderen en hun ouders kinderboeken kunnen lenen en ruilen. En als je een boek hééél erg mooi vindt, mag je het houden! De minibieb wordt gevuld met kinderboeken die aan De Mussen worden geschonken door donateurs van De Mussen, leden van de Haagse serviceclubs en andere

betrokken burgers uit de stad. Voor de kinderen is het een hele laagdrempelige manier om ook thuis te kunnen lezen en te ervaren hoeveel plezier een mooi boek kan geven.

BUITENSCHOOLSE OPVANG

Voor werkende ouders van de omringende scholen biedt De Mussen kinderopvang aan. BSO De Mussen is ondergebracht in een eigen stichting, de Stichting Kinderopvang De Mussen. Bij BSO De Mussen waren aan het eind van 2017, 23 kinderen ingeschreven. Binnen het buurtcentrum heeft de BSO een eigen groepsruimte. De groepsruimte heeft een huiselijk karakter, waardoor kinderen het ervaren als een tweede thuis.

8. Volwassenen/ouders

Bereik:

De Mussen heeft het afgelopen jaar meer dan 1.000 volwassenen bereikt.

PARTICIPATIE

De Mussen is ook voor volwassenen in de Schilderswijk een plek waar zij elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen ontwikkelen. Als leidraad wordt de participatieladder gehanteerd, elke stap op de ladder brengt buurtbewoners naar een volgende trede.

Wijkbewoners komen (bijvoorbeeld via de Schilderswijk Moeders) naar De Mussen om anderen te ontmoeten en doorbreken hiermee hun isolement (van trede 1 naar trede 2). Daarna gaan mensen cursussen volgen (trede 3) en vaak ook vrijwilligerswerk doen (trede 4). Sommige vrijwilligers worden via de Stipregeling medewerkers van De Mussen (trede 5) en/of anderen vinden via Werkplaats De Mussen betaald werk (trede 6). Op deze manier levert De Mussen een bijdrage aan de sociale en economische zelfredzaamheid van wijkbewoners.

Faciliteren van Buurtgroepen

In het kader van participatie kunnen buurtgroepen en zelforganisaties uit de wijk om niet gebruik maken van ruimten in De Mussen.

De Schilderswijk Moeders – van klacht naar kracht

De Schilderswijk Moeders zijn getrainde moeders uit de wijk die andere moeders in de wijk ondersteunen en activeren. De Schilderswijk Moeders zetten hun kennis en ervaringsdeskundigheid in om andere vrouwen te bereiken en hen op weg te helpen naar zelfstandigheid of zelfredzaamheid. Zij werken hierbij nauw samen met bestaande organisaties, netwerken en verbanden in de Schilderswijk. In 2017 hebben de Schilderswijk Moeders 375 vrouwen bereikt waarvan er bij 245 vrouwen sprake was van langdurig contact.

In 2017 bestond het team van de Schilderswijk Moeders uit 18 vrouwen. De kracht van het team is de diverse achtergrond. De vrouwen hebben hun wortels in de Marokkaanse, Somalische, Turkse, Surinaamse, Soedanese, Caribisch en Antilliaanse gemeenschap in de Schilderswijk.

De Schilderswijk Moeders houden tweemaal per week een spreekuur en bezoeken gezinnen aan huis. Zij komen dus letterlijk achter voordeuren waar de reguliere hulpverlening veelal niet komt. Dit maakt dat zij een belangrijke signalerende functie hebben en een brug zijn naar de

hulpverlenende instanties. Daarnaast schakelen deze instanties de Schilderswijk Moeders ook in om extra ondersteuning te bieden aan hun cliënten.

Het Kennisinstituut Integratie & Samenleving (KIS) van Movisie en het Verweij Jonker Instituut heeft het project uitgeroepen tot landelijk voorbeeldproject van contactpersonen in de wijk. Daaraan gekoppeld hebben zij een impactscan uitgevoerd naar de maatschappelijke en economische meerwaarde van de Schilderswijk Moeders. De resultaten zijn het afgelopen jaar tijdens het congres 'bereikt en geholpen' aan hulpverleners, ambtenaren en politici gepresenteerd. De resultaten van het onderzoek waren heel positief, de onderzoekers concludeerden dat 'de Schilderswijk Moeders met hun inzet een positieve maatschappelijke meerwaarde leveren, waarbij de kosten meer dan worden gecompenseerd door de baten'.

De Schilderswijk Moeders hebben, onder begeleiding van een schrijfcoach, zelf verhalen geschreven over hun eigen leven en dat van een aantal vrouwen die zij begeleiden. Deze verhalen zijn gebundeld in het boek 'Samen zijn we liefde'. Te bestellen via de site van De Mussen.

Proeflokaal

Samen met Theater de Vaillant en buurtcentrum Mandelaplein organiseert De Mussen sinds afgelopen jaar het Proeflokaal. Wekelijkse kunnen wijkbewoners elkaar, op elk van deze locaties, tijdens een smakelijke lunch ontmoeten. Rondom de lunch worden er cursussen en workshops voor oudere wijkbewoners georganiseerd, zoals yoga, tekenen en schilderen en is er gelegenheid om een spelletje met elkaar te doen. Wethouder Baldewsingh heeft de bezoekers van het Proeflokaal met een bezoek vereerd en de kok ook even geholpen in de keuken.

Cursusaanbod

De eerste stap naar participatie in de samenleving wordt gezet door het huis uit te komen en anderen te ontmoeten. Om zelfredzaam te zijn is het belangrijk dat je de taal spreekt en je je verstaanbaar kunt maken. In De Mussen geven vrijwilligers Nederlandse taal- en conversatielessen en computerlessen. Ook de naailessen zijn een geliefde activiteit bij onze bezoekers. Voor sommige vrouwen is de deelname aan één van de cursussen in De Mussen een eerste stappen om buitenhuis activiteiten te ondernemen.

Leesclub

Ook de leesclub voor moeders was het afgelopen jaar actief: 15 moeders lezen iedere maand een boek en bespreken dit met elkaar. Door het lezen van boeken wordt de wereld groter en kunnen thema's besproken worden die soms onbesproken blijven, zoals relaties, moederschap, wie was je als jong meisje en wat waren je dromen, wat zijn je dromen nu?

Maatschappelijke voorlichting en informatie

Wekelijks wordt de koffieochtend bezocht door 40 vrouwen. Tijdens de koffieochtend komen er verschillende maatschappelijk thema's aan de orde zoals wat te doen bij schulden / hoe voorkom je schulden, de wijkagent, huiselijk geweld, ontwikkelingsfasen van kinderen, etc.

Opvoedingsondersteuning

Medewerkers van De Mussen ondersteunen ouders bij opvoedingsvragen. Tijdens de koffieochtend worden ook regelmatig thema's besproken met betrekking tot opvoeden en opgroeien van kinderen. In de 'Week van de opvoeding' zijn er twee bijeenkomsten met ouders geweest waar is gesproken over het belang van positief opvoeden.

Maandelijks wordt er een 'Ontbijt-je Wijs' bijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten wordt, tijdens een ontbijt, met de aanwezigen 80 moeders gesproken over zaken

met betrekking tot opvoeden en ouderbetrokkenheid van ouders bij de school. Het afgelopen jaar zijn er verschillende thema's besproken zoals taal en lezen: het belang van lezen voor kinderen en de verschillende niveaus van lezen die op de basisschool worden gehanteerd. Een andere bijeenkomst stond in het kader van de landelijke verkiezingen en legde PRO DEMOS uit hoe de democratie werkt en waar de verschillende partijen voor staan. Begin mei was er een bijeenkomst met als thema de tweede wereldoorlog, met een toneelvoorstelling van een Joods Marokkaanse actrice over het verhaal van haar joodse oma tijdens de bezetting. Na aanvankelijke weerstand in de zaal sloeg deze halverwege de voorstelling om in veel begrip en compassie. Op een volgende bijeenkomst werd er met de aanwezige moeders gesproken over het verschil in opvoeding tussen jongens en meisjes.

Nieuw dit jaar was de scholenmarkt. Een juiste schoolkeuze maken voor een vervolgonderwijs van kinderen is vaak lastig. De Mussen ondersteunt ouders hierbij door voorlichting te geven en ouders handvaten te geven waar zij op kunnen letten bij het maken van een keuze. Tijdens de scholenmarkt presenteerden een tiental middelbare scholen zich in De Mussen aan de ouders en werden ouders in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen aan de verschillende scholen.

Cursus voor moeders over radicalisering

Stichting Sabr heeft begin van het jaar een cursus gegeven aan moeders over radicalisering van jongeren; 'Oumnia Works'. Oumnia Works is een vernieuwend educatief empowermentprogramma dat door en voor (moslim)moeders is ontwikkeld. Dit laagdrempelige programma is vanuit de behoefte van moeders ontstaan. Tijdens de training kwamen de volgende thema's aan bod: ontstaan en verloop van radicalisering bij jongeren, identiteit en burgerschap, contact en communicatie met je puber, invloed van sociale media en hulp vragen als je kind radicaliseert.

Diverse spreekuren

Wekelijks zijn er diverse spreekuren bij De Mussen waar wijkbewoners kunnen komen voor informatie & advies. Het betreft zowel spreekuren van De Mussen zelf, zoals het spreekuur van de Schilderswijk Moeders en het Steunpunt Jongerenperspectief, als van externe organisaties zoals Mina Zorg, Middin, Stichting Wende en de Dokters van de Wereld.

Evenementen

Ook het afgelopen jaar zijn er weer een aantal grote evenementen georganiseerd. Bij de jaarlijkse participatiemarkt in De Mussen presenteren verschillende organisaties en instellingen, die actief zijn in de Schilderswijk, zich aan de bewoners. Op internationale vrouwendag dansten meer dan 150 vrouwen met roots uit de hele wereld de sterren van de hemel. Tijdens de Iftar kwamen er evenveel wijkbewoners, moslims en niet-moslims, naar De Mussen om het vasten te breken. Tot in de nachtelijke uurtjes zijn bezoekers gebleven om met elkaar te praten: het was een hele bijzondere gebeurtenis! Ook het kerstdiner werd bijgewoond door veel vrijwilligers en actieve bewoners en was als vanouds gezellig.

Vadercentrum

De afgelopen jaren waren de activiteiten in De Mussen voornamelijk gericht op kinderen, jongeren en vrouwen. Dit terwijl de mannen in de wijk gedurende een lange tijd hebben gegeven dat zij ook behoefte hebben aan een ruimte om elkaar te ontmoeten en zich te ontwikkelen. Om dit te bewerkstelligen heeft De Mussen het afgelopen jaar, met partner-instellingen uit België, Frankrijk en Engeland, Europese subsidie aangevraagd voor het starten van zogenaamde Men Sheds in deze landen. Aan het eind van het jaar hebben we te horen gekregen dat deze subsidie is gehonoreerd en zijn we gestart met de voorbereidingen van het Vadercentrum. Een initiatiefgroep van vaders uit de wijk is regelmatig bij elkaar gekomen en was betrokken bij het vinden van een projectleider.

Werkplaats De Mussen – van wens naar werk

Een ander Europees project dat vorig jaar van start is gegaan is Werkplaats De Mussen (de Werkplaats). Bij de Werkplaats geven getrainde vrijwillige mentoren ondersteuning aan werkloze wijkbewoners (mentees) in hun zoektocht naar werk. Samen onderzoeken zij waar de kansen liggen, welke voorbereiding er nodig is, bereiden zij sollicitaties voor en speuren de arbeidsmarkt af naar passende vacatures. Het netwerk en de ervaring van de mentor vormt daarbij de steun in de rug voor wijkbewoners. Doordat iedere mentor slechts één wijkbewoner begeleid kan maatwerk worden geleverd. Ook het feit dat De Mussen passende kinderopvang kan aanbieden draagt bij aan het succes van De Werkplaats. Bij de Werkplaats ontmoeten mensen met een heel verschillende achtergrond elkaar en gaan ‘zand en veen’ een intensieve relatie met elkaar aan, hetgeen van waarde is voor een gesegregeerde stad als Den Haag. De aanpak van de Werkplaats is tot nu toe succesvol gebleken. Sinds de zomer heeft een twintigtal wijkbewoners duurzaam werk gevonden, anderen zijn met een opleiding gestart of bereiden zich in een leer-werkplek voor op de toekomst. Met name veel vrouwen hebben een baan gevonden, waardoor het gezinsinkomen vaak 100% is gestegen. Op deze manier draagt de Werkplaats ook bij aan armoedebestrijding in de Schilderswijk.

BEWEGEN EN GEZONDHEID

Sporten bij De Mussen is veel meer dan slechts een les bezoeken; het is letterlijk en figuurlijk in beweging komen, beter in je vel gaan zitten, contacten maken en je burens en buurt leren kennen.

Buurtsportvereniging (BSV) De Mussen

BSV De Mussen heeft als doel het bieden van een laagdrempelig sportaanbod voor bewoners van de Schilderswijk. De BSV is voor en door bewoners: een werkgroep van actieve vrijwilligers draait met de Buurtsportcoach het sportspreekuur en probeert meer wijkbewoners aan het bewegen te krijgen. Het afgelopen jaar heeft de BSV 280 leden ingeschreven. De BSV heeft een veelzijdig sportaanbod voor volwassenen op het gebied van fitness, aerobics, pilates, yoga, voetbal, tafeltennissen, wandelen, fietsles, etc. Daarnaast krijgen buurtbewoners informatie over een gezonde levensstijl en wordt er begeleiding gegeven als mensen willen afvallen. Het afgelopen jaar participeerde een groep van de BSV ook weer mee in de nationale diabetes Challenge. Als voorloper op het Vadercentrum heeft de BSV het afgelopen jaar extra aandacht gegeven aan een sportprogramma voor mannen. Daarnaast zijn er een aantal bijeenkomsten voor mannen georganiseerd met als thema een gezonde levensstijl. Aan het einde van het jaar hebben 80 mannen meegedaan aan een eindejaar voetbaltoernooi.

Buurtsportcoach

De Buurtsportcoach streeft er naar dat inactieve volwassenen in de Schilderswijk gaan bewegen. De Buurtsportcoach werkt vanuit De Mussen en vanuit Gezondheidscentra De Rubenshoek en de Koning. In 2017 heeft de Buurtsportcoach 240 inactieve volwassenen bereikt en in beweging gezet: een goede ontwikkeling in de wijk, waar 65% van de bewoners een chronische ziekte heeft en 28% te kampen heeft met overgewicht.

Gezonde voeding

Ook in 2017 zijn moeders regelmatig voorgelicht over het belang van gezonde voeding. Ook werd er regelmatig samen gezond gekookt. De ‘share a soup’ bijeenkomsten waren heel populair bij de moeders; gezellig samen soep koken, recepten uitwisselen en gezellig met de kinderen eten!

B. Jaarrekening 2017

1. Ontwikkelingen in 2017

De vereniging heeft 2017 afgesloten met een positief resultaat van circa € 20.500. In 2016 was het positieve resultaat bijna € 2.500. Dit grote verschil kan in belangrijke mate worden verklaard door de bijdrage van ruim € 13.000 waarmee de vereniging in 2016 de kosten van het bezoek van koningin Máxima aan ons clubhuis heeft betaald en door de bijdrage aan de reis van onze medewerkers aan Marakech (€ 5.500) in het kader van onze 90e verjaardag.

Sinds 2012 wordt door de vereniging een gift van € 15.000 ontvangen van Stichting Het Mussennest, dat op deze manier mede invulling geeft aan de doelstellingen van Stichting Het Mussennest, namelijk het bevorderen van de ontwikkeling en ontspanning van de minder bevoorrechte jeugd.

De reguliere baten en verenigingskosten weken per saldo niet in belangrijke mate af de bedragen in 2016.

Het resultaat circa € 20.500 is toegevoegd aan het eigen vermogen dat daardoor steeg naar ruim € 600.000.

2. Balans

	2017	2016
ACTIVA		
Financiële vaste activa		
Effecten	250.000	250.000
Lening: Stichting het Mussennest (bedrijfswoning)	159.914	165.073
Vlottende activa		
Te vorderen en vooruit betaalde bedragen	19.441	10.042
Liquide middelen	182.175	169.267
Totaal activa	611.531	594.382
PASSIVA		
Eigen vermogen	600.418	579.911
Te betalen en vooruitontvangen bedragen	11.113	14.472
Totaal passiva	611.531	594.382

Het Mussennest lost ieder jaar € 5.159 af op de lening voor de bedrijfswoning. De lening zal in 2048 volledig zijn afgelost.

De te vorderen bedragen bestaan voor bijna € 10.000 aan lopende rente op de effecten belegging en voor het andere deel vooral uit de nog te ontvangen betaling van rente en aflossing op de lening aan het Mussennest.

Het nog te betalen bedrag van ruim € 11.000 betreft de afrekening van de rekening courant met het Clubhuis.

Het eigen vermogen is toegenomen met € 20.507, gelijk aan het overschot over 2017.

3. Rekening van baten en lasten

	2017	2016
BATEN		
Legaten, schenkingen, giften, contributies en bijdragen	8.387	6.336
Gift Het Mussennest	15.000	15.000
Opbrengst beleggingen en rente bedrijfswoning	14.083	14.495
Totaal baten	37.470	35.831
LASTEN		
Algemene kosten	13.430	9.881
Bijdrage aan kampen / uitjes / bijeenkomsten	3.534	10.098
Kosten 90e verjaardag / bezoek Maxima	0	13.363
Totaal lasten	16.963	33.342
Saldo baten en lasten	20.507	2.489

Aan schenkingen, giften, legaten en bijdragen kwam ruim € 2.000 (32%) meer binnen dan in 2016. In 2017 heeft de vereniging wederom een gift van € 15.000 ontvangen van Stichting Het Mussennest. De opbrengsten uit beleggingen zijn iets lager dan in 2016. De ontvangen rente op de lening aan het Mussennest inzake de bedrijfswoning is iets gedaald, omdat op deze lening wordt afgelost waardoor het ontvangen bedrag aan rente jaarlijks daalt. De ontvangen rente op de spaarrekening is teruggelopen omdat het rentetarief steeds verder daalt en nu nagenoeg 0% is.

De algemene kosten waren hoger dan in 2016, vooral door hogere kosten voor drukwerk, mailings en het jaarverslag en door hogere kosten voor VVV-bonnen, aangezien het aantal medewerkers en vrijwilligers afgelopen jaar sterk is gestegen (STIP-banen en projecten).

De bijdrage aan door de Mussen georganiseerde kampen steeg van circa € 2.250 naar € 3.500.

Per saldo resteerde een overschot van € 20.507 dat aan het eigen vermogen is toegevoegd.

4. Toelichting op de balans

Effecten en obligaties

	Aanschaf- waarde	Beurswaarde		Waardegrondslag	
		30-12-2017	31-12-2016	30-12-2017	31-12-2016
4 1/8% Obligaties Rabobank 2011/2021	254.500	290.638	280.775	250.000	250.000
Totaal	254.500	290.638	280.775	250.000	250.000

De obligaties worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, aangezien het doel is de obligaties tot einde looptijd aan te houden. Dan worden ze à pari afgelost. Indien obligaties boven of onder pari worden aangekocht of verkocht, wordt het verschil in het via de resultatenrekening verwerkt.

De effecten liggen in open bewaring bij ABN AMRO. De huidige beurswaarde is aanzienlijk hoger dan de waarde waarvoor ze op de balans zijn opgenomen.

Kortlopende vorderingen en overlopende activa

	31-12-2017	31-12-2016
Lopende interest obligatieleningen	9.973	9.973
Nog te ontvangen bedragen	9.468	69
Totaal	19.441	10.042

Liquide middelen

	31-12-2017	31-12-2016
Beleggingsrekening ABN-AMRO	91.456	91.264
Rekening-courant ABN-AMRO	27.955	10.253
Rekening-courant ING	62.765	67.751
Totaal	182.175	169.267

Eigen vermogen

	31-12-2017	31-12-2016
Balans per 1 januari	579.910	577.422
Saldo boekjaar	20.507	2.489
Balans per 31 december	600.417	579.910

Kortlopende schulden en overlopende activa

	31-12-2017	31-12-2016
Nog te betalen bedragen	11.113	14.472
Totaal	11.113	14.472

Er is één post "Nog te betalen bedragen"; dat betreft de afrekening van de door het Clubhuis voorgeschoten kosten.

5. Toelichting op de rekening van baten en lasten

	2017	2016
Nalatenschappen en legaten		
Contributies en bijdragen > € 100	3.180	3.450
Overige contributies en bijdragen	5.207	2.886
Totaal	8.387	6.336

Opbrengst beleggingen en rente bedrijfspwoning

	2017	2016
Rente obligaties	10.313	10.313
Bewaarloon en provisies	-492	-502
Rente beleggingsrekening en rekening-courant	136	428
Rente lening bedrijfspwoning	4.127	4.256
Totaal	14.083	14.495

Algemene kosten

	2017	2016
Bankkosten	122	120
Diverse kosten vereniging	0	50
Reis- en parkeerkosten	195	530
Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering	841	894
Kosten drukwerk, mailings, briefpapier, acceptgiro's	5.072	3.619
VVV-bonnen vrijwilligers / stagiaires en kerstdiner	7.200	4.668
Totaal	13.430	9.881

De algemene kosten zijn ruim € 3.500 hoger dan in 2016; dit hangt nagenoeg volledig samen met hogere kosten voor druk- en ontwerpwerk voor ons jaarverslag en met de hogere kosten voor VVV-bonnen voor onze medewerkers, als gevolg van de stijging van het aantal medewerkers.